

[Holger K. Nielsen]

hver dag, et flertal i befolkningen i den grad sætter sig op imod et massivt pres fra den økonomiske og politiske elite i samfundet. Men præcis heri ligger det storartede ved folkeafstemningen, nemlig at demokratiet viste sig at være stærkere end økonomisk og politisk presion.

Burde vi ikke herinde være stolte over, at vi repræsenterer en befolkning, som har taget en demokratisk diskussion på en i den grad både saglig og anstændig måde, at det har vakt beundring i andre lande? Burde vi ikke være stolte over at repræsentere en befolkning, som tænker og agerer selvstændigt og ikke lader sig kyse af autoriteterne? Jeg synes det og vil meget stærkt opfordre alle her i salen til erkende nej og ikke bare det, men også bruge dette nej offensivt og konstruktivt. Og jeg vil håbe, at erhvervslivet stopper grædekoneriet og i stedet bruger de muligheder, den goodwill, dette nej har skabt i udlandet.

Hos visse ja-politikere har det været holdningen, at vi i forhold til andre EF-lande nærmest skulle være en smule flove, at vi skulle agere som en uartig dreng, der først skal have sin straf, før han kan blive taget til nåde. Denne holdning er både forkert og skadelig for danske interesser. Der er ingen grund til, at vi skal stå med hatten i hånden. I et demokratisk samfund er det legitimt, at et befolkningsflertal ved en folkeafstemning underkender regeringen. Hvis der overhovedet skal være mening i, at EF kaldes et samarbejde mellem demokratiske stater, må denne vælgermæssige reaktion respekteres som det, den er, nemlig en underkendelse af Maastrichttraktaten.

Det er i forlængelse af det absurd at forestille sig, at der vil blive indledt en straffeaktion imod Danmark. Det har været fremme også før folkeafstemningen, at de andre EF-lande ved et dansk nej ville opløse det eksisterende EF og opbygge et nyt samarbejde uden Danmark på baggrund af Maastrichttraktaten. Synspunktet er senest fremført af Giscard d'Estaing i EF-Parlamentet, men er det særlig sandsynligt? Næppe.

For det første ville det give problemer af både juridisk og teknisk karakter. Der er faktisk juridiske spilleregler i både EF-retten og i folkeretten. Vigtigere end disse juridiske problemer er imidlertid de politiske. En aktion, hvor Danmark så at sige smides ud af EF, ville af

opinionen i andre EF-lande blive opfattet som en straffeaktion over for et lille land, som har brugt demokratiet og til punkt og prikke fulgt de officielle spilleregler.

O.k., Giscard d'Estaing ville utvivlsomt være påvirket, men det danske nej har jo netop sat spørgsmålstejn ved, om det ny Europa kan opbygges af politikere, der i den grad er præget af parisisk centralisme og arrogance. Det er trods alt ikke det gamle Østeuropa, men et demokratisk Vesteuropa, vi befinder os i, og en straffeaktion imod Danmark ville i givet fald sætte sit negative præg på den europæiske udvikling årtier frem. Det tvivler jeg på nogen ansvarlig europæisk politiker vil risikere.

Vi har efter folkeafstemningen accepteret, at den danske regering i første omgang holder lav profil. Vi har forståelse for, at tilhængerpartierne har været lidt groggy, og at de må finde deres egne ben, før vi kan spille ud. Men det må også siges, at der *skal* spilles ud fra dansk side, og at det må finde sted først på efteråret. En række ting må stå klart i den forhandling, der kommer i løbet af efteråret, for der kommer en nyforhandling, som vi sagde det før folkeafstemningen, med de andre EF-lande.

For det første skal det slås fast, at Maastrichttraktaten med det danske nej ikke kan blive til virkelighed. På Osломødet besluttede de andre EF-lande at fortsætte ratificeringsprocessen. Det kan vi ikke forhindre dem i, naturligvis, men jeg går da ud fra, de er klar over, at det er omsonst at fortsætte ratifikationen, fordi Danmarks underskrift i sidste ende vil komme til at mangle. Hvis de ikke ved det, var det måske en idé, at man gav dem en belæring om dette helt elementære forhold.

For det andet skal det danske nej respekteres i de videre forhandlinger. Det er i dag umuligt at sige, hvordan forhandlingerne til efteråret ender, de bliver ganske komplicerede, men jeg vil gerne sige så klart, som det overhovedet kan siges: Hvis regeringen satser på en ny folkeafstemning ud fra et håb om, at flertallet skifter til et lille ja, så vil det være hasardspil med det danske folkestyre. Ligeegyldigt hvordan en eventuel ny afstemning ender, vil et sådant hasardspil aldrig blive tilgivet den regering og det flertal, som forsøger det.

Som det eneste parti fremlagde SF før folkeafstemningen et oplæg til en dansk nyforhandling ved et nej. Vi havde håbet på, at andre